

Betænkning afgivet af Retsudvalget den 0. maj 2009

4. udkast

(ÆF fra DF)

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af adoptionsloven og forskellige andre love

(Adoption uden samtykke, stedbarnsadoption af registreret partners barn fra fødslen m.v.)

[af justitsministeren (Brian Mikkelsen)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 2 ændringsforslag til lovforslaget. Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 1. Justitsministeren har stillet ændringsforslag nr. 2.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 28. januar 2009 og var til 1. behandling den 17. marts 2009. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Retsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i <> møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og justitsministeren sendte den 19. december 2008 dette udkast til udvalget, jf. alm. del - bilag 219. Den 30. januar 2009 sendte justitsministeren de indkomne høringssvar samt et notat herom til udvalget. Den 17. februar 2009 sendte justitsministeren supplerende høringssvar til udvalget.

Skriftlig henvendelse

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget 1 skriftlig henvendelse fra Dansk Socialrådgiverforening.

Justitsministeren har over for udvalget kommenteret den skriftlige henvendelse til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 53 spørgsmål til justitsministeren til skriftlig besvarelse, [som denne har besvaret.]

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

<>

Venstre og Det Konservative Folkeparti vil gerne rette fokus mod børns opvækst. Alle børn har ret til et helt og fuldt liv og til at vokse op i trygge og kærlige rammer. Men for nogle går det desværre modsat: Vi har alt for mange gange oplevet, hvordan små børn bliver kastebolde i et ulykkeligt spil, hvor de biologiske forældres rettigheder står langt over barnets tarv. I stedet for en barn- dom med ro og stabilitet bliver det et liv fuld af svingdøre. Ind og ud hos mor og far. Ind og ud af døgninstitutioner. Ind og ud hos plejefamilier, som må stå til rådighed for de biologiske forældres forgodtbefindende med samvær og udeblivelse fra samvær. En omtumlet tilværelse, der skaber uro og utryghed i barnelivet, og som trækker lange dybe spor ind i voksenlivet

Venstre og Det Konservative Folkeparti sætter med dette lovforslag handling bag ordene om at sikre barnets tarv og trivsel. Venstre og Det Konservative Folkeparti ønsker at øge muligheden for at bortadoptere et barn, hvis de biologiske forældre åbenlyst er ude af stand til at tage sig af det – og om nødvendigt mod forældrenes vilje og med tvang.

Venstre og Det Konservative Folkeparti ønsker, at tvangsbortadoption i højere grad skal ske umiddelbart efter fødslen, så det lille barn i de første vigtige måneder af sit liv får ro og tryghed og mulighed for at knytte sig til kærlige og ressourcestærke adoptivforældre.

Endelig ønsker Venstre og Det Konservative Folkeparti, at kommunerne indskærpes en hurtigere og mere konsekvent indgriben over for at fjerne et barn helt fra en familie, der ikke fungerer og åbenlyst ikke kommer til det.

Børn, der bortadopteret tidligt, klarer sig bedre senere i livet end udsatte børn, der må se sig hen- vist til en belastet opvækst – hvad enten det er hos de biologiske forældre, i en institution eller hos en plejefamilie. Bortadopteret de før de fylder et år, har de samtidig lettere ved at knytte sig til adoptivforældrene. Desuden øger afbrydelser i anbringelser hos plejefamilier risikoen for kriminali- tet og adfærdsmæssige problemer hos barnet. Med andre ord: Jo tidligere et udsat barn bortadopte- res, desto større er chancen for, at barnet opnår en sund udvikling af selvværd, skolefærdigheder, fysik og psykik.

Liberal Alliance, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurinn og Sambandsflokkurinn var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.[Der gøres opmærksom på, at et flertal eller et mindretal i udvalget ikke altid vil afspejle et flertal/mindretal ved afstemning i Folketingssalen.]

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af et mindretal (DF), tiltrådt af <>:

Til § 1

1) I den under nr. 6 foreslåede affattelse af § 9, stk. 2-4, indsættes som stk. 5:

»Stk. 5. Til brug for en vurdering af, om forældrene varigt vil være ude af stand til at varetage om- sorgen for et barn, skal der indhentes erklæring fra mindst to fagpersoner.«

[Vurdering af forældrenes forhold.]

Af *justitsministeren*, tiltrådt af <>:

Til § 4

2) I *nr. 4* ændres: »§ 14, stk. 2, 2. pkt.« til: »§ 14, stk. 2, 3. pkt.«.

[Ændringen skal foretages i § 14, stk. 2, 3. pkt.]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Efter lovforslagets § 1, nr. 6, indsættes der i adoptionslovens § 9, stk. 2 – 4, bestemmelser, der indebærer en vis lempelse i adgangen til at foretage adoptioner uden samtykke i forhold til de gældende regler.

Det foreslås med dette ændringsforslag, at der indsættes et nyt stk. 5 i adoptionslovens § 9.

Det foreslåede stk. 5 præciserer, at der altid skal være mindst to fagpersoner, der vurderer forældrenes forhold i forbindelse med en beslutning om adoption uden samtykke efter det fremsatte forslag til adoptionslovens § 9, stk. 3 og 4. Herudover gælder bestemmelsen tillige for adoptioner, der gennemføres efter det fremsatte forslag til adoptionslovens § 9, stk. 2, hvis adoptionen er begrundet med, at forældrene varigt vil være ude af stand til at tage sig af barnet.

Til nr. 2

I lovforslagets § 4, nr. 4, er foreslået en ny affattelse af § 14, stk. 2, 2. pkt. i lov om ret til orlov og dagpenge ved barsel m.v. (barselloven). Det er rettelig en ny affattelse af § 14, stk. 2, 3. pkt., der skal foretages.

*Kim Andersen (V) Søren Pind (V) Karsten Nonbo (V) Peter Skaarup (DF) fmd.
 Marlene Harpsøe (DF) René Christensen (DF) Tom Behnke (KF) Vivi Kier (KF)
 Naser Khader (KF) Karen Hækkerup (S) Anne-Marie Meldgaard (S) Mogens Jensen (S)
 Morten Østergaard (RV) Anne Baastrup (SF) nfmd. Karina Lorentzen Dehnhardt (SF)
 Simon Emil Ammitzbøll (UFG) Line Barfod (EL)*

Liberal Alliance, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Liberal Alliance (LA)	2
Socialdemokratiet (S)	45	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Dansk Folkeparti (DF)	25	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	23	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne	2
Enhedslisten (EL)	4	(UFG)	

Oversigt over bilag vedrørende L 105

Bilagsnr.	Titel
1	Høringssvar og høringsoversigt, fra justitsministeren
2	Supplerende høringssvar, fra justitsministeren
3	Henvendelse af 2/2-09 fra Dansk Socialrådgiverforening
4	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
5	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
6	1. udkast til betænkning
7	Ændringsforslag, fra justitsministeren
8	2. udkast til betænkning
9	3. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 105

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om kommentarer til supplerende høringssvar fra Institut for Menneskerettigheder, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om kommentarer til henvendelse af 2/2-09 fra Dansk Socialrådgiverforening, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om, hvordan man skal fortolke bemærkningen om, at der forventes: »en væsentlig stigning i antallet af adoptioner uden samtykke«, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm. om, hvorledes en kommune kan rejse en sag om tvangsadoption, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm. om grunden til, at Justitsministeriets bemærkninger ikke er lige så »indsnævrende« som Retssikkerhedsudvalgets, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm. om, hvorvidt ministeren vil overveje at stramme § 9 op, således at det bliver klart, at brugen af bestemmelsen er helt ekstraordinær, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
7	Spm. om, hvorvidt det er forudsætningen for brugen af tvangsadoption, at der foreligger en § 50-undersøgelse i henhold til serviceloven, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
8	Spm. om, hvad den juridiske forskel er på, hvornår man må bruge tvangsfjernelsesbestemmelserne i serviceloven, og hvornår der kan være tale om at bruge den foreslåede § 9, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
9	Spm. om, at anbringelse af børn kan betyde, at mange forældre vil frygte, at deres børn vil kunne blive udsat for tvangsadoption, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
10	Spm. om en oplistning af forhold, der kan bringe tvangsadoption på tale, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
11	Spm. om ministeren er enig i, at psykisk sygdom eller misbrug ikke

-
- alene skal være grund nok til en tvangsadoption, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 12 Spm. om fastholdelse af den hidtidige praksis med, at positiv kontakt mellem barn og forældre i et anbringelsesforløb »bryder tidsgrænsen«, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 13 Spm. om præcisering af opsamlingsbestemmelsen i § 9, stk. 2, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 14 Spm. om en redegørelse for gældende ret om kontakt til familie, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 15 Spm. om åbne adoptioner, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 16 Spm. om, hvorvidt forslaget rummer mulighed for, at en kommune kan foreslå tvangsadoption af større børn, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 17 Spm. om, hvordan det undgås, at kontinuiteten i barnets liv brydes, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 18 Spm. om anbringelse med henblik på adoption, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 19 Spm. om definitionen af begrebet »forældreevne«, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 20 Spm. om, hvorfor det ikke er normalen, at man har åbne adoptioner, og om det modsatte bygger på evidensbaserede undersøgelser, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 21 Spm. om, hvad der menes, når man i lovforslaget skriver, at man kun i »særlige tilfælde« vil gennemføre åbne adoptioner, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 22 Spm. om åbne adoptioner i særlige tilfælde, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 23 Spm. om, hvorvidt lovforslaget sikrer, at der er fuldstændig ligestilling mellem homoseksuelle og heteroseksuelle par ved adoption, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 24 Spm. om fuldstændig ligestilling i forhold til indfødsret for adopterede børn i homoseksuelle og heteroseksuelle par, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 25 Spm. om, hvor mange fagpersoner der skal vurdere familieevnen, før der skrives ind med tvangsadoption, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 26 Spm. om, hvordan ministeren vil sikre, at der sker en ensartet, faglig vurdering i hele landet, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 27 Spm. om ministeren kan bekræfte, at der er mulighed for, at de biologiske forældre kan få generelle oplysninger om deres barns opvækst, hvis de ønsker dette, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 28 Spm. om hvorledes ministeren vil sikre, at der bliver en meget hurtig sagsbehandlingstid, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 29 Spm. om ministeren kan komme med eksempler på familier, som vil

-
- kunne få frataget deres barn fra fødslen, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 30 Spm. om, hvorvidt den juridiske bistand, som tildeles et barn i forbindelse med adoption uden samtykke, kan rejse en sag ved domstolene på vegne af barnet i tilfælde, hvor der er uenighed, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 31 Spm. om grunden til, at ministeren ikke har kommenteret på afsnittet i Socialrådgiverforeningens fremsendte oplæg udarbejdet af seniorforsker Tine Egelund, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 32 Spm. om, hvorvidt det drejer sig om flere tusinde børn, der kan forventes at blive omfattet af lovforslaget, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 33 Spm. om beregningsgrundlaget for, at lovforslaget dog samlet forventes at medføre betydelige besparelser for kommunerne i form af bortfald af udgifter til behandling af sager om tvangsfjernelse og anbringelsesomkostninger, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 34 Spm. om, hvad grunden er til, at man ikke tydeligt i bemærkninger eller i selve lovbestemmelserne har præciseret, at det er en klar forudsætning for brugen af lovforslagets § 9, at betingelserne for tvangsfjernelse klart er opfyldt, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 35 Spm. om sikring af, at kommunerne ikke rejser sager om tvangsadoption, som er ubegrundede, men som alene på grund af, at de rejses, efterlader forældrene i en konstant paniksituation af frygt for at miste deres barn for altid, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 36 Spm. om, hvorvidt det at tvangsadoptere børn ikke er en helt ekstraordinære situation, jf. spm. 6, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 37 Spm. om, hvorvidt at forældre, der vil undgå brugen af § 9, stk. 4, skal rejse sag om hjemtagelse af barnet en gang om året, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 38 Spm. om, hvordan det vil harmonere med bestræbelserne på at give et anbragt barn kontinuitet i anbringelsen samt give forældrene oplevelsen af, at de godt kan sikre deres barn en god barndom, hvis de undlader konstant at skabe usikkerhed om barnets opvækst ved at rejse sag om hjemtagelse, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 39 Spm. om formulering af en tekst, der eliminerer den påstand, der er indeholdt i det omhandlede afsnit, jf. svar på spm. 10, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 40 Spm., om man selvom forældrene under en anbringelse har spillet en positiv rolle for barnet og må antages også at ville gøre det fremover, kan skride til tvangsadoption, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 41 Spm. om eksempler på situationer, hvor stk. 4 kan finde anvendelse, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 42 Spm. om eksempler på tilfælde, hvor stk. 2 kan anvendes, og hvor

---

barnet ikke er anbragt uden for eget hjem, til justitsministeren, og ministerens svar herpå

- 43 Spm. om, hvordan svar på spm. 13 harmonerer med besvarelsen af spm. 8, hvoraf det fremgår, at servicelovens bestemmelser om tvangs-fjernelse af børn skal være opfyldt, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 44 Spm. om eksempler på situationer, hvor de kommunale myndigheder kan anvende adoptionslovens bestemmelser om tvangsadoption, uden at barnet allerede er anbragt uden for eget hjem, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 45 Spm. om forhindring af, at muligheden for at tvangsadoptere et barn til en anden familie ikke konstant vil blive rejst af de kommunale myndigheder, når man betænker de store besparelser, der ligger her for kommunen i situationer, hvor forældrene ikke kan forventes at få evnen til at være fuldtidsforældre, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 46 Spm. om, hvilke rettigheder forældrene har i en situation, hvor den kommende adoptionsfamilie vil forhindre de biologiske forældre i at opnå kontakt med deres barn for at forhindre tvangsadoptionen, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 47 Spm. om, hvor mange adoptivforældre der forventes at være egnede og ønsker at adoptere disse børn, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 48 Spm., om det kan bekræftes, at målgruppen for eventuelle børn, der står til tvangsadoption, ikke omfatter børn af forældre med handicap, som har behov for f.eks. praktisk hjælp til at varetage deres forældreskab, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 49 Spm. om, hvad der menes med, at et kriterium i vurderingen af forældreevnen er, hvorvidt forældrene har kunnet »samarbejde om behandlingen«, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 50 Spm. om, hvordan ministeren forholder sig til den forskning, der viser, at åbne adoptioner af disse børn generelt fungerer bedre end lukkede adoptioner, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 51 Spm. om, kommentarer til, at der især for større børn skal lægges vægt på, at de skal kunne bevare kontakten til deres slægt, bl.a. besteforældre og eventuelle søskende, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 52 Spm. om teknisk bistand til et ændringsforslag, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 53 Spm. om sammenfattende redegørelse, til justitsministeren, [og ministerens svar herpå]